

Pouke i poruke iz kazivanja o Merjemi i njenoj majci (Medina)

Hatib: dr. Abdulbari ibn Avad es-Subejti

7. redžeb 1445. po Hidžri / 19. januar 2024.

Neka je hvala Allahu, On sudi po pravdi i On je sudija najbolji. Svjedočim da nema boga osim Allaha, Istinitog i Jedinog. Svjedočim da je Muhammed Njegov rob i poslanik, iskreni i povjerljivi, neka su salavat i Božiji blagoslov na njega, na njegove drugove, časnu porodicu i sve one koje ga slijede u dobru do Sudnjeg dana.

Poštovani vjernici! Pozivam sebe, a i vas, da budemo bogobojažni. Uzvišeni Allah kaže: "O vjernici, bojte se Allaha onako kako se treba bojati i umirite samo kao muslimani!" (Ali Imran, 102)

Kur'anska kazivanja nose nam pouke i poruke, lekcije nepresušne, koje Kur'an usađuje u naša srca. One su poput dragulja, čvrste i sjajne, a i posebnim su riječima kazivane. Ko bude živio u okrilju Kur'ana, uzdignut će se na visoke stepene i kročit će jasnim putem.

Časni Kur'an pohvalno govori o životu jedne časne i posebne žene, pobožne djevojke i posebne vjernice, učinivši vječnim spomen na nju u suri koja nosi njeno ime. Uzvišeni u toj suri kaže: "I spomeni u Knjizi Merjemu" (Merjem, 16). Ona bijaše blagoslovljena prije nego što se i rodila, na svijet je došla u kući u kojoj se pobožnost prenosila s koljena na koljeno i odakle se Božija odabranost iznova zavređivala. O tom rodu Uzvišeni pohvalno reče: "Allah je odabrao Adema, i Nuha, i Ibrahimovu porodicu, i Imranovu porodicu nad ostalim svijetom" (Ali Imran, 33). Upravo je Imran njen otac, otac Merjeme Isaove, alejhis-selam, majke. Uzvišeni je kazao: "Sve porod jedan od drugog – a Allah sve čuje i sve zna" (Ali Imran, 33). Takva kuća koju natkriva vjera, osvjetljava pokornost Bogu, živi spominjanjem Boga i sve u njoj odvija se shodno uputama Božijeg vjerozakona – plemenit je dom iz kojeg će izniknuti plemenito bilje i, kad-tad, dat će plod.

Imranova žena, i prije nego što je na svijet donijela dijete, budućnost mu je odredila i odabrala častan cilj u životu. Časni Kur'an opisuje nam njen iskren nijet riječima: "Kada Imranova žena reče: 'Gospodaru moj, ovo što je u trbuhu mome zavjetujem samo na službu Tebi, pa primi od mene, jer Ti, zaista, sve čuješ i znaš!'" (Ali Imran, 35), odnosno, Gospodaru, ja se zavjetujem da ću ovo što je u utrobi mojoj darovati na službu pokornosti Tebi, da se posveti pokornosti Tebi, služeći Tvojim svetosti, da ga neće opteretiti dunjalučkim obavezama.

Upućivati dovu za djecu neizostavna je stvar u odgoju, ključ je dobrostivosti i podsticanja drugih na dobro. Jezik roditelja nikada se ne umori od toga da stalno upućuje dovu za djecu i njihovo srce nikada ne prestaje da im priželjkuje dobro. Veoma je opasno da majka izgubi samokontrolu kada se naljuti, pa da burno reaguje i uputi dovu protiv svoje djece prizivajući da budu uništena ili da ne vide dobro u svojim životima, jer se ta dova može podudariti s trenutkom u kojem se dove uslišavaju.

Imranova žena iskreni nijet umotala je skrušenom dovom da Uzvišeni prihvati od nje njeno djelo: "Pa primi od mene, jer Ti, zaista, sve čuješ i znaš!" (Ali Imran, 35), odnosno, Ti, Gospodaru, čuješ moju dovu i znaš iz čega će dobro proizaći. Čovjek nekada može moliti za nešto a da nije dobro za njega da se to desi i zato se stvari prepuštaju Sveznajućem Gospodaru. "Poslije ona, kada je rodi, reče: 'Gospodaru moj, rodila sam žensko' – a Allah dobro zna šta je rodila – 'a žensko nije kao muško...'" (Ali Imran, 36). Ona je to rekla kao vid izvinjenja Gospodaru jer je rodila žensko, a žensko ne može služiti u časnom Hramu, a onda je dodala da žensko nije poput muškarca, kojeg je priželjkivala kako bi služio u Hramu. Muškarac je snažniji i može fizički da više podnese teret službe, zbog čega će je moći bolje obavljati. Muškarac i žena, zapravo, nisu jednako stvoreni, nego svako ima svoje specifičnosti i odlike. Muškarcima je data veća sposobnost za neke stvari, dok su ženama date odlike koje im omogućuju da obavljaju stvari koje muškarci ne mogu, niti su ih u stanju podnijeti, za što je časna Merjem najbolji primjer. Kur'an o njoj govori

pohvalno, a događaji iz njenog života su lekcije koje buduće generacije trebaju slijediti.

Uzvišeni Allah tako usliša dove Imranove žene upućene za svoje novorođenče: "I Gospodar njezin primi je lijepo i učini da uzraste lijepo" (Ali Imran, 37) ocrtavši tako njoj i njenoj djevojčici, kao i svakoj djevojci vjernici, obrise puta kojim treba hoditi u životu: nastojanje da se zavrijedi Allahovo zadovoljstvo; izrastanje u čestitu osobu postupajući moralno, čedno i uzdržano; pronalazak dobrog društva koje će čovjeku pomoći da bude pokoran i da čini ibadete. "Kad god bi joj Zekerijja u hram ušao, kod nje bi hrane našao. 'Odakle ti ovo, o Merjema?', on bi upitao, a ona bi odgovorila: 'Od Allaha, Allah onoga koga hoće opskrbljuje bez muke'" (Ali Imran, 37). Allah može olakšati čovjeku da stekne opskrbu putem koji mu nije ni pao na um, jer On opskrbljuje koga hoće među Svojim robovima bez računa ili muke. On je Vlasnik svega, Koji obilno i plemenito daruje.

Čestita Merjem uči nas kako blagodati pripisati Darovatelju i kako Mu se zahvaliti na tome: "O Merjema, budi poslušna svome Gospodaru i licem na tle padaj i sa onima koji molitvu obavljaju i ti obavljaj!" (Ali Imran, 43).

Kakva li je samo to počast čestitoj Merjemi osobno, a i svim ženama općenito, kada se Svevišnji Gospodar obraća jednoj ženi njenim imenom govoreći, kako stoji u Kur'anu: "O Merjema..." (Ali Imran, 43), odajući tako priznanje poziciji žene i njenoj misiji na svijetu.

Djevojko vjernice, pokornost Bogu, padanje licem na tlo i obavljanje molitve Njemu, vid je zahvalnosti Darovatelju Koji ti je darovao ljepotu, Koji te blagoslovio islamom i počastio zdravljem. Ta djela su zaštita od Iblisovih spletki, šejtanova djela, kao što je velika počast onome ko želi počast i ko traga za blizinom svoga Gospodara.

Iskušenje je sastavni dio života. Čestita Merjem bila je iskušana. Ona se udaljila i izolovala od svoga naroda kako bi se posvetila ibadetima, a Allah joj posla meleka Džibrila koji joj se prikaza u liku čovjeka savršenog stasa, izvanredne ljepote i primjetne pojave. Ona odmah odgovori glasom pobožnosti i čestitosti, uprkos

njegovoj pojavi i šta ona izaziva, rekavši: "Ja se utječem Milostivom od tebe da mi bilo kakvu zlo učiniš, ako se Njega bojiš." Melek joj uzvрати: "Ja sam, zapravo, izaslanik Gospodara tvoga da ti poklonim dječaka, koji neće imati oca, što će ljudima biti dokaz Allahove svemoći." Zato Gospodar pohvalno o njoj reče: "I Merjemu, kćer Imranovu, koja je nevinost svoju sačuvala, a Mi smo udahnuili u nju život" (Et-Tahrim, 12). Razmislimo o duševnom stanju čestite Merjeme, koliko joj je teško palo da postane trudna žena, a niti je bila udata niti ju je muškarac dotaknuo. Toliko joj je to teško palo da je priželjkivala smrt: "Kamo sreće da sam ranije umrla i da sam potpuno u zaborav pala!" (Merjem, 23). Njeno priželjkivanje smrti zbog prirode iskušenja bilo je pokrenuto vjerom, što je dozvoljeno, jer se bojala zlih riječi, da će je drugi potvarati i da neće povjerovati u njenu priču, a zabranjeno priželjkivanje smrti o kojem se govori u hadisima podrazumijeva priželjkivanje pokrenuto zbog fizičkog oboljenja koje čovjeka zadesi.

Na vrhuncu iskušenja i teških trenutaka, otkrovenje od Gospodara dolazi i spušta se sveobuhvatna milost: "I melek je, koji je bio niže nje, zovnu: 'Ne žalosti se, Gospodar tvoj je dao da niže tebe potok poteče. Zatresi palmino stablo, posut će po tebi datule svježije'" (Merjem, 24–26). Ko bude uz Allaha, neće ostati žalostan; ko ostane pokoran Allahu, neće brigu dugo nositi; ko svoje ruke podigne Allahu, njegovo srce osjetit će smiraj; ko bude živio u granicama vjere, Allah će ga zaštititi, dobro mu podariti i darovati mu lijep život i smiraj. Zato se nemoj opterećivati razmišljanjem, jer Allah određuje; nemoj nositi teret budućnosti na plećima, jer je sve u Božijim rukama.

Na vrhuncu zbunjenosti i konfuzije, Božija uputa se javlja: "Ako vidiš čovjeka kakva, ti reci: 'Ja sam se zavjetovala Milostivom da ću šutjeti, i danas ni s kim neću govoriti'" (Merjem, 26). Merjem ušuti u teškoj situaciji koja je zadesi, kako bi nas podučila da čovjeka nekada situacija natjera da ništa ne može poduzeti, čak ni sebe odbraniti. U takvoj situaciji, ako vjeruje da je Allah njegov zaštitnik i da mu je On dovoljan, Allah će ga zaštititi od svakog zla i udaljiti će od njega spletke svakog silnika. Čestita Merjem ušuti u teškoj situaciji koja je zadesi kako bi nas podučila tome da šutnja nekada više govori od riječi i da je šutjeti nekada bolje nego govoriti, kako bi nas podučila tome

da je raspravljati se s maloumnicima pokuđeno. Ne raspravljati se s maloumnikom je obaveza, jer nema poniženijeg čovjeka od maloumnika koji ne nalazi sagovornika za prepiranje i svađu.

Uzvišeni dalje kazuje: "I dođe ona s njim porodici svojoj, noseći ga. 'O Merjema', rekoše oni, 'učinila si nešto nečuveno! Ej ti, koja u čednosti ličiš Harunu, otac ti nije bio nevaljao, a ni mati tvoja nije bila nevaljalica'" (Merjem, 27–28). A kaljanje nečije časti, širenje lošeg mišljenja o drugima i donošenja zaključaka prije provjere – ružna je potvora, zlo veliko prema drugima i laž strogo zabranjena. "A ona im na njega pokaza. 'Kako da govorimo djetetu u bešici?', rekoše. 'Ja sam Allahov rob', ono reče, 'meni će On Knjigu dati i vjerovjesnikom me učiniti i učinit će me, gdje god budem, blagoslovljenim, i naredit će mi da dok sam živ molitvu obavljam i milostinju udjeljujem'" (Merjem, 29–31).

Potom, obraćajući se vjerovjesniku Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem, kazuje: "To je Isa, sin Merjemin – to je prava istina o njemu – onaj u koga oni sumnjaju. Nezamislivo je da Allah ima dijete, hvaljen neka je On! Kad nešto odluči, On za to rekne samo: 'Budi!' – i ono bude" (Merjem, 34–35).

Gospodaru naš, molimo Te da nas u uvedeš Džennet i da podariš da činimo svako djelo i govorimo sve što vodi ka njemu! Molimo Te da nas sačuvaš Džehennema i svakog djela i riječi koje nas približavaju njemu. Gospodaru naš, molimo Te za svako dobro, ovdašnje i ondašnje, ono što znamo i što ne znamo; molimo Te da nas zaštitiš od svakog zla, ovdašnjeg i ondašnjeg, onog što znamo i što ne znamo. Gospodaru naš, oprosti nam sve naše grijehе, odagnaj sve naše brige, sve naše dugove s tereta nam skini, bolesti sve da nestanu učini, svakom iskušanom daruj izlaz. Uistinu si Ti od milostivih najmilosniji.

Gospodaru naš, Gospodaru naš, blagoslovi Muhammeda i rod Muhammedov, kao što si blagoslovio Ibrahima i rod Ibrahimov. Zaista si Ti hvaljen i slavljen. Gospodaru naš, obaspi blagodatima Muhammeda i rod Muhammedov, kao što si obasuo blagodatima Ibrahima i rod Ibrahimov. Zaista si Ti hvaljen i slavljen.

“Gospodaru naš, mi smo se prema sebi ogriješili, i ako nam Ti ne oprostiš i ne smiluješ nam se, sigurno ćemo biti izgubljeni!” (El-A’raf, 23)

“Gospodaru naš, oprosti nama i braći našoj koja su nas u vjeri pretekla, i ne unesi u srca naša zlobu prema vjernicima; Gospodaru naš, Ti si, doista, dobar i milostiv.” (El-Hašr, 10)

“Gospodaru naš, podaj nam dobro i na ovom i na onom svijetu i sačuvaj nas patnje u Ognju!” (El-Bekara, 201)

“Allah naređuje da se svačije pravo poštuje, dobro čini i da se bližnjima udjeljuje, a zabranjuje razvrat i ono što je odvratno i nasilje. On vas savjetuje da biste pouku primili.” (En-Nahl, 90)

“I Allahovo spominjanje je, sigurno, najvažnije – a Allah zna sve što radite.” (El-Ankebut, 45)

Donosite salavate na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, podarenu milost i nepresušnu blagodat, to vam je naredba od vašeg Gospodara, Koji je objavio: “Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljte mu pozdrav!” (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur’anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

